

Medyczne wymiary dobrostanu

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISBN 978-83-61495-91-8**

Redaktor
Krzysztof Turowski

Korekta i tłumaczenie
Mark Wheatley
Douglas Williams

Statystyka
Józef Jasik

Projekt okładki
Sławomir Wróbel

Wydawca
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISBN 978-83-61495-91-8

Druk
'WSCHÓD' AG. Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

Medyczne wymiary dobrostanu

Redaktorzy naukowci

Prof. dr hab. n. biol. Józef TATARCZUK
Uniwersytet Zielonogórski
Zielona Góra

Prof. dr hab. n. o kult. fiz.. Henryk DUDA
AGH Akademia Górniczo-Hutnicza
W Krakowie

Dr n. hum. Halina KRÓL
Uniwersytet Jana Kochanowskiego
w Kielcach

Recenzenci

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA-MĄCZKA
Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

Prof. dr hab. n. hum. Bożena ZBOINA
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Prof. dr hab. n. biol. Asienkiewicz
Uniwersytet Zielonogórski
w Zielonej Górze

Lublin, 2018

**NEURO
ENTRUM**

SPIS TREŚCI

Bilewicz-Stebel Monika, Krenzel Izabella, Stebel Robert, Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Słoma Małgorzata, Szwajnoch Marcin, Nowak Daria Ruchomość w zakresie odcinka lędźwiowego i piersiowego oraz gibkość kręgosłupa u młodzieży w kontekście rozwoju dolegliwości bólowych i chorób kręgosłupa Mobility of lumbar and thoracic spine and flexibility of the spine in the context of the back pain and spine diseases development ..... 13 <i>Artykuł zawiera 27762 znaki ze spacjami + grafika</i>
Bilewicz-Stebel Monika, Krenzel Izabella, Stebel Robert, Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Słoma Małgorzata, Szwajnoch Marcin, Nowak Daria Fizjoterapia wybranych metod leczenia uszkodzeń więzadła krzyżowego tylnego Physiotherapy of treatment methods of posterior cruciate ligament injures ..... 33 <i>Artykuł zawiera 41927 znaków ze spacjami + grafika</i>
Celej-Szuster Jolanta, Turowski Krzysztof, Zdanowicz Tomasz, Piasecka Katarzyna, Przychodzka Elżbieta, Lorencowicz Regina Wpływ bólu na funkcjonowanie chorych z dyskopatią lędźwiową Effect of pain on the functioning of patients with lumbar discopathy ..... 55 <i>Artykuł zawiera 26212 znaków ze spacjami + grafika</i>
Gałaszka Grzegorz, Gałaszka Renata, Borecki Mateusz, Legawiec Wojciech Wyniki rehabilitacji przy użyciu szyny CPM u pacjentów leczonych z powodu schorzeń i urazów oraz dolegliwości bólowych stawu łokciowego Results of rehabilitation using CPM bus in patients treated for diseases and injuries and pain in the elbow joint ..... 67 <i>Artykuł zawiera 42233 znaki ze spacjami</i>

Krenzel Izabella, Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Słoma Małgorzata, Bilewicz-Stebel Monika, Malczyk Wanda, Sz wajnoch Marcin, Rogozińska Ewa Ocena sprawności funkcjonalnej pacjentów przebywających w Szpitalu Geriatrycznym Assessment of functional fitness of patients staying in the Geriatric Hospital ..... 87 <i>Artykuł zawiera 25716 znaków ze spacjami</i>	87
Król Halina, Paprocka Małgorzata, Hombek Elżbieta, Biskup Małgorzata Świadomość rodziców z województwa świętokrzyskiego na temat szczepień ochronnych dzieci Awareness of parents from the Świętokrzyskie Province about vaccination of children ..... 99 <i>Artykuł zawiera 74673 znaki ze spacjami + grafika</i>	99
Król Halina, Binięda Anna, Biskup Małgorzata, Zięba Paulina Styl życia osób wykonujących badania diagnostyczne w kierunku obecności wirusa HIV The life style of people who carry out medical test detecting HIV infection ..... 129 <i>Artykuł zawiera 32209 znaków ze spacjami + grafika</i>	129
Król Halina, Moskal Natalia, Zięba Ewa Środowiskowe uwarunkowania determinujące zachowania zdrowotne młodzieży Environmental determinants of health behaviour of youth ..... 147 <i>Artykuł zawiera 47179 znaków ze spacjami</i>	147
Kurlej Wiesław, Staszak Katarzyna, Grzelak Joanna, Nelke Kamil, Cugier Robert Wielopokoleniowa rodzina pełna i niepełna Multigenerational family complete and incomplete ..... 167 <i>Artykuł zawiera 23650 znaków ze spacjami</i>	167
Lautenbach Dariusz, Kaźmierczak Aleksandra, Olszewska Weronika, Protasiewicz Zuzanna , Warzecha Agata, Malczewska Blanka, Preis Krzysztof Ocena świadomości położnic na temat wewnątrzmacicznej szkodliwości alkoholu Assessing the awareness of pregnant about the intrauterine harmfulness of alcohol ..... 179 <i>Artykuł zawiera 24249 znaków ze spacjami + grafika</i>	179

Lautenbach Dariusz, Malczewska Blanka, Żurawska Agnieszka, Malara Justyna, Olszewska Weronika, Kaczor Maciej, Preis Krzysztof Cięża po przeszczepie nerki Pregnancy after kidney transplantation	195
<i>Artykuł zawiera 22669 znaków ze spacjami</i>	
Maciąg Dorota, Cichońska Małgorzata, Zboina Bożena, Rybak Mariola Wpływ wybranych czynników społeczno-demograficznych oraz stanu wiedzy pacjenta na temat cukrzycy typu 2 na poziom akceptacji choroby The impact of selected socio - demographic factors and the patient's state of knowledge on type 2 diabetes on the level of disease acceptance	205
<i>Artykuł zawiera 50717 znaków ze spacjami + grafika</i>	
Markocka-Mączka Krystyna, Grabowski Krzysztof, Taboła Renata Udział pielęgniarki w utrzymaniu dobrostanu pacjenta chirurgicznego Nurses participation in surgical patient's well-being	231
<i>Artykuł zawiera 20385 znaków ze spacjami</i>	
Nowak-Starz Grażyna, Babiarz Anna, Salwa Agata, Siwek Marta, Wójcik Tomasz Zaburzenia stanu odżywienia wśród chorych w wieku podeszłym Disorders of nutritional status among the elderly patients	239
<i>Artykuł zawiera 20140 znaków ze spacjami</i>	
Przychodzka Elżbieta, Turowski Krzysztof, Lorencowicz Regina, Celej-Szuster Jolanta, Zdanowicz Tomasz, Jasik Józef Ocena opieki pielęgniarskiej wobec pacjentów z dysfunkcją kręgosłupa w zakresie wybranych standardów pielęgnowania Evaluation of nursing care for patients with spinal dysfunction in the scope of selected nursing standards	247
<i>Artykuł zawiera 36004 znaki ze spacjami + grafika</i>	
Tatarczuk Józef, Kmiecińska Małgorzata Budżet czasu wolnego młodzieży, uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych i niektóre jego uwarunkowania A free time budget of upper secondary school adolescents and its certain determinants	265
<i>Artykuł zawiera 38104 znaki ze spacjami</i>	

Tatarczuk Józef, Choptiany Marta Stronność funkcjonalna i jej modele u dzieci w wieku 8-10 lat Functional asymetry and its models among children at the age of 8-10	283
<i>Artykuł zawiera 20107 znaków ze spacjami + grafika (1257! znaków + 565,34 cm² grafiki)</i>	
Trojanowska Alina, Dubelt Joanna, Cybula-Misiurek Małgorzata, Zienkiewicz Ewa Chrościńska-Krawczyk, Magdalena, Jasiński Mirosław Czynniki rodzinne i psychospołeczne w etiologii zaburzeń konwersyjnych u dzieci Family and psychosocial factors in the etiology of conversion disorders in children	291
<i>Artykuł zawiera 29179 znaków ze spacjami</i>	
Zięba Ewa, Król Halina, Nowak-Starz Grażyna Przyczyny, objawy i sposoby radzenia sobie ze stresem wśród studentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach Subject matter: Causes, symptoms and ways of coping with stress among students of the Jan Kochanowski University in Kielce	303
<i>Artykuł zawiera 20,727 znaków ze spacjami + grafika (15478 znaków + 393,8 cm² grafiki)</i>	
Zięba Ewa, Hombek Elżbieta, Nowak-Starz Grażyna Popularność diet odchudzających i ich wpływ na zachowania zdrowotne wśród kobiet zamieszkujących województwo świętokrzyskie Subject matter: Popularity of slimming diets and their impact on health behaviour among women living in the Świętokrzyskie Voivodeship	311
<i>Artykuł zawiera 20001 znaków ze spacjami + grafika (14945 znaków + 379,3 cm² grafiki)</i>	

Od Redaktorów

W ostatnich latach zauważa się coraz większe zainteresowanie jakością życia człowieka, zarówno przez przedstawicieli nauk medycznych i społecznych. Złożoność i wielowymiarowość problematyki stawia przed badaczami szczególne wyzwania wynikające z faktu, że podmiotem badawczym jest człowiek, w różnym okresie ontogenezy, w zdrowiu jak i chorobie, żyjący w zmiennych warunkach społeczno- ekonomicznych. Mając na uwadze fakt, że w różnych okresach życia możemy wykorzystywać inne kryteria oceny, które uznamy za najbardziej istotne, niezbędnym działaniem jest określenie wymiaru, który poddamy ocenie. Do najbardziej ogólnych wymiarów można zaliczyć stan zdrowia, środowisko rodzinne, szkołę i pracę.

W naukach medycznych ocena poczucia jakości życia ma ścisły związek ze zdrowiem i chorobą. Obecnie zdrowie jest jednym z głównych determinantów jakości życia. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje jakość życia w nawiązaniu do definicji zdrowia jako dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny, a nie tylko brak choroby czy niepełnosprawności. Jednak mając na uwadze fakt, że powyższe obszary stanu zdrowia mogą ulegać zmianie w zależności od zaistniałej sytuacji, doprecyzowano pojęcie „jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia”. Uznano, że dobre zdrowie daje poczucie dobrej jakości życia, niemniej zdrowie nie jest jedynym warunkiem dobrej jakości życia, ale jest ono jednym z koniecznych elementów do realizacji zamierzonych planów życiowych.

Zbiór prac, które zawiera niniejsza monografia pozwala na poznanie różnych wymiarów dobrostanu zdrowego i chorego człowieka. Redaktorzy i niewątpliwe Autorzy opracowanych rozdziałów, wyrażają nadzieję, że oddana do Państwa rąk monografia stanowić będzie cenną inspirację do prowadzenia dalszych badań.

Prof. dr hab. n. biol. Józef TATARCZUK
Uniwersytet Zielonogórski

Prof. dr hab. n. o kult. fiz.. Henryk DUDA
AGH Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Dr n. hum. Halina KRÓL
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach